

Güçlü Türkiye'nin Düşünce Merkezi

GÖÇMENLERİN UYUM SÜRECİNDE YEREL YÖNETİMLER: HOLLANDA VE ALMANYA ÖRNEKLERİNDEN ALINABİLECEK DERSLER ÇALIřTAYI

Çalıştay Düzenleme Sorumlusu: Ahmet ACARER SASAM Akdeniz Bölge Koordinatörü, Prof. Dr. Seyfi Özgüzel Batı Avrupa Bölge Koordinatörü

Düzenleme Kurulu Başkanı ve Moderatör: Murat AKTAŞ / Yurtiçi Yapılanma Sorumlusu

Çalıştay Raporlama Sorumlusu: Ahmet ACARER (Akdeniz Bölge Koordinatörü) / Musa ÇETİNTÜRK (SASAM Uzmanı)

Çalıştay Konuşmacıları: Dr. Veli Ercan ÇETİNTÜRK, Prof. Dr. Seyfi Özgüzel, Cem Şentürk

I. İÇİNDEKİLER

I. İÇİNDEKİLER	4
SUNUŞ	5
1. AMAÇ	6
2. ÇALIŞTAY YÖNTEMİ	6
4. GENEL SUNUŞ.....	18

SUNUş

Geçmiş dönemlerden günümüze kadar göç devamlı dünya sistemi içerisinde savaşlardan kaynaklanan, gıda rezervlerinin tükenmesinden, yaşam koşullarının tahammül edilemez durumundan kaynaklı çeşitli sebeplerden dolayı göç insanlık için sürekli olarak devam etmektedir. Dünya dönmeye devam ettiği sürece insanların yaşam alanlarını ata topraklarını bırakıp yeni diyarlara göç etmesi devam edecektir.

Ülkemizde göç sorunun yüksek seviyelere çıkması toplum içinde oluşan olumsuz olaylarda günümüzde etkisini gösteren sosyal medya ve basında çok fazla yer alması sayıca çok fazla göç almamızdan kaynaklanmaktadır. Alınan göçlerin kentlerde dağılımı ve yerel yönetimlerde göçmenlerin yerleşim planlaması ve uyum süreçleri nasıl gerçekteştirilmelidir? Bu çalıştay da bu eksikliklerin tespitleri ve çözümleri irdelenmek istenmiştir.

Ahmet ACARER

SASAM Akdeniz Bölge Koordinatörü

1. AMAÇ

Göçmenlerin topluma entegrasyonu, uyum süreçlerinin başarılı bir şekilde yürütülmesiyle mümkündür. Yerel yönetimler, göçmenlerin dil öğrenme, istihdam, eğitim, barınma ve sosyal uyum süreçlerinde kritik rol oynamaktadır. Bu çalıştayda, Hollanda ve Almanya’da yerel yönetimlerin göçmen uyumu için uyguladığı politikalar ve projeler incelenmiş, bu uygulamalardan Türkiye’deki yerel yönetimler için çıkarılabilecek çözüm önerileri hedeflenmiştir.

2. ÇALIŞTAY YÖNTEMİ

Raporlama sorumlusu uzman arkadaşlar tarafından çalıştay öncesi hazırlanan kapsam sunumu tüm bölgelerde paylaşımı yapılmış olup, göçmenlerin sorunları bu dönemde çalışmalar gerçekleştirmiş eğitimciler katılımı hedeflenmiştir.

10/10/2024 tarihinde gerçekleştirilen çalıştayda katılımcıların çoğu yaşadıkları bölgelerin büyük çoğunluğunda göçmenlerin yaşadığı tecrübelerini, yaşadıkları anlaşmazlık sebeplerini, çözüm önerilerini bizlere aktarmışlardır.

2.3 Grup Dağılımları

Çalıştayda herhangi bir grup dağılımı yapılmamış olup, tüm katılımcılara söz hakkı verilmiş olup, görüş ve önerileri not edilmiştir.

2.4 Paylaşım ve Şeffaflık

Çalışmaların başlangıcından itibaren, ilgili tüm tarafların görüşleri alınmıştır.

Çalıştay Sonuç Raporu'nun, ilgililerle paylaşılması ve internet sitesinden yayınlanması planlanmıştır.

2. ÇALIŞTAY PROGRAMI

10 EKİM 2024

20:00 Açış Konuşması

Sn. Murat AKTAŞ – SASAM Yurtiçi Yapılanma Sorumlusu

Bilgilendirme Sunumları ;

1. TÜİK Verileri:

2.1. Türkiye'deki 2023 yılı Göç Alma ve Göç Verme Verileri (İstatistikler)

- Türkiye'den yurt dışına göç eden kişi sayısı 2023 yılında bir önceki yıla göre %53 artarak 714 bin 579 oldu.
- Türkiye'den yurt dışına giden nüfusun 291 bin 377'sini Türk vatandaşları, 423 bin 202'sini ise yabancı uyruklular oluşturdu.
- Türkiye'ye 2023 yılında göç edenlerin yaş grubu incelendiğinde, en fazla göç edenlerin %12,7 ile 20-24 yaş grubunda olduğu görüldü.

2. Göç Alma Nedenleri:

➤ Coğrafi Konumundan Kaynaklanan Sebepler.	➤ Türkiye'nin Avrupa'ya Geçiş Ülkesi Olması
➤ Siyasi Nedenler	➤ Turizm ve Eğitim amaçlı Göçler
➤ Ekonomik Nedenler	➤ Göç Politikasının Gelişmesi
➤ Sosyal ve Kültürel Faktörler	

3. Hollanda Örneği

Avrupa çoğunlukla popüler şehirleri tercih etmektedir. Dünyada 281 milyon vatandaş göçmen bulunmaktadır. Hollanda, yerel yönetimlerin göçmen uyumunda aktif olduğu ülkelerden biridir. Örneğin Rotterdam yeni doğan nüfusunun %90'ı siyah saçlı olarak dünyaya gelmektedir. Hollandalı kendini tanımamakta ve aradığı kültürü bulamamaktadır. Bir şehirde 100 den fazla etnik kökeni farkı gruplar yaşamaktaysa biz bunlara katmanlı çok kültürlü insanlar denilmekte ve bu durum eğitim ve kültür vermekte büyük bir sorun yaşatmaktadır. Bunun en büyük örneklerinden kendi öz dilinizle anlaşma ve iletişim kurmakta sorun yaşanmaktadır. Bu sebeplerde insanlarda rahatsızlık ve tedirginlik oluşturmaktadır.

Göçmenlerin yoğunlukta yaşadıkları alanlarda şehrin ekonomisi insan nüfusunun çokluğu ve talebe karşılık verememekten göçmenlere daha yüksek fiyatlardan sunulurken yerel insanlar tercih edilmemesi maddi sorunlara ve göçmenlere karşı bir karşıtlık oluşmasına sebebiyet oluşturmaktadır. Geçmiş dönemlerde Hollanda da yaşamak için kimlik verilmesi sözel bir tehdit göstererek almak kolay olduğu için her ülkeden insanın rahatlıklar yerleşim sağlaması ülkenin kültür dengesinde yaşayan farlı etnik kökenlerin bulunması ile değişmektedir.

Yaşam boyuna göçler vardır ve var olmakta devam edecektir. Çeşitli konularda göç sebepleri elbet olmaktadır. Farklı etnik kökene sahip gruplar arasında bir iletişim ve denge sağlanmalıdır. Yerel bölge insanı ve göçmenler arasında mesafe açıldıkça ön yargılar artmakta, yaklaşma çok fazla olduğunda ise çatışmalar başlamaktadır. Bunları bilimsel olarak da incelemek mümkündür.

Bir ülkeye gelen bir göçmen veya herhangi bir insan giriş yapmışsa o ülkenin dilini, kültürünü ve günlük yaşantı içindeki örf adetlerini öğrenmiyorsa o ülke insanı için haksızlık ve psikolojik bir baskı ortamı oluşmuş olacaktır. Ülke girişini engellemek bir çıkar yol değil ama giriş yapan tüm göçmenler ve insanlar için o ülkenin dili ve günlük yaşam davranışları hakkında kural konulmalıdır. 2001 yılında Hollanda Hükümeti bir yasa çıkardı. Kanunda Hollanda'ya gelen tüm yabancılar B veya A2 seviyesinde

Hollandacayı öğrenmek zorundadırlar. Ülke kimliği için bu şartlar sağlandıktan sonra verilmesi kararlaştırılmıştır.

Zorunlu bir göçe mahkûm olan ve ülkesinde yaşam şartları, kendini, ailesini koruma amaçlı saldırıları, göç ettiği ülkede günlük davranış eğitimleri verilmediği zaman suça yönelmeye ama kendisinin normal bir alışkanlık gibi gördüğü düzende devam etmektedir. Bunları 13-14 yaşındaki çocuklar gerçekleştirmekte bununla sonunda ülke insanının göçmenlere karşı cephe almasında önemli bir unsur olmasına sebebiyet vermektedir.

Bu eğitimleri çocuklara aşılayabilmek için öncelikle aile fertlerine gerekli eğitimleri vermek ve kazan kazanda nasıl buluşulabileceğinin aktarımının sağlanmasını yapmak zorundayız. Günümüz yaşamalarından ziyade göçmenlerin ileriye nasıl dizayn etmeleri gerektiğini anlatmak ve aşılacak gerekmektedir.

İster katmanlı çok kültürlük veya ister normal çok kültürlük etnik kökenlere sahip bir topluluklar ile yerel halk arasında ortak bir dil oluşturulmaması durumunda ülkenin ulus terimi zamanla çökmeye başlayacaktır. Bu erozyonlar ileri dönemlerde aşırı derecede sorunlara sebebiyet verecektir.

Göçmenler Aşağıda Hollanda'nın uyum süreçlerinde başarılı olarak değerlendirilen uygulamalarından bazıları sıralanmıştır:

- **Dil Eğitimi Programları:** Hollanda'daki belediyeler, göçmenlere yönelik dil kursları sunmakta ve yerel topluluk merkezleri aracılığıyla bu hizmetleri yaygınlaştırmaktadır. Göçmenlerin gönüllülük bazında ülke dilini ve günlük yaşantıdaki örf ve adetleri yeterince öğrenmediği ve bunun sonucu olarak toplum içinde huzursuzluğun artmasından dolayı hükümet yeni bir "Göçmenler Yasası" çıkarmıştır. Bu yasaya göre göçmenlere ancak B1 seviyesinde Hollandaca öğrenmelerinden sonra süresiz oturum verilecektir.
- **İstihdam Destek Programları:** İş bulma süreçlerinde göçmenlerin yaşadığı zorluklara çözüm olarak, belediyeler meslek edindirme kursları ve danışmanlık hizmetleri sağlamaktadır. Bu yasaya göre göçmenler ancak B1 seviyesinde Hollandaca öğrendikten sonra işe alınabilecektir.
- **Topluluk Etkinlikleri ve Kültürel Entegrasyon:** Kültürel etkinlikler, seminerler ve spor faaliyetleri aracılığıyla yerel halk ile göçmenler arasında sosyal bağlar kurulması teşvik edilmektedir.

- Hollanda’da uyum ve entegrasyonun sağlanması hususunda hükümetlerin geçmişte göçmenlerin dağılımı konusunda müdahale etmedikleri çekim gücü büyük olan şehirlerde (Rotterdam, Amsterdam, Utrecht) gettolaşma söz konusu olmuştur. Bu illerde yabancı oran % 50 ile % 75 arasındadır. Bazı ilçelerde ise göçmenlerin kaynak ülkedeki hemşerileriyle bir arada yaşamalarıyla “White flight” yerli halkın kaçıışı söz konusu olmuş ve yabancıların oranı %90 ları bulmuştur.

Bu uygulamalar sayesinde göçmenlerin, Hollanda toplumuna entegrasyonu daha sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

4. Almanya Örneği

Almanya’da Federal Anayasa’nın 73/1-4 maddesine göre göçmenlere dair serbest dolaşım,, pasaport işleri, kayıt ve kimlik işleri, ülkeye gelen ve ülkeden giden göç ve sınır dışı işlemleri federal yönetimin yetkisi altında yer almaktadır. Göçmenlerin uyumu konusu ise eyaletlerin yetki alanında yer almaktadır. Göçmenlerin entegrasyonu kapsamında eyaletler, eğitim, kültür, din ve kamu güvenliği alanlarında görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Eyaletlerin belirleyici olduğu uyuma ilişkin alanlar ise; yerel uyum politikasının çerçeve koşulları, belirsiz hukuki kavramların yorumlanması, enformel aktivitelerle uyum politikasının şekillendirilmesi, insani nitelikte oturma izinlerinin sağlanması şeklindedir.

Almanya’da yerel yönetimlerin göç ve uyum politikası bağlamında görev ve yetkilerini doğrudan ve dolaylı görevler olarak sınıflandırılabilir. Doğrudan görevler; yabancılar daireleri, vatandaşlık işlemleri, ilticacıların konaklaması ve reşit olmayan refakatsiz mültecilerin korunması olarak sınıflandırılabilir. Dolaylı görevleri ise; okul altyapıları, anaokulları, sosyal, çocuk ve gençlik yardımları, halk eğitim merkezleri, sosyal konut inşaatı, çalışma yaşamına kazandırma tedbirleri ve kültür ve dernek destekleri şeklinde sınıflandırılabilir.

Çalıştayda Almanya’da göçmenlerin uyumu konusunda Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti Örneğinde Yerel Uyum Yönetimi incelenmiştir. Kuzey Ren Vestfalya (KRV) 2005’ten beri, Güncel adı: KRV Çocuk, Aile, Mülteciler ve Uyum Bakanlığı (MKFFI NRW) bulunmaktadır. Bakanlık, Yerel Uyum Merkezleri, Teşvik/Hibe Programları, Vatandaşlık Kampanyaları, Yönergeler ve Göç Yasaları ile uyum mekanizmalarını düzenlemektedir. Bakanlık aynı zamanda Dahil Olma ve Uyum Stratejisi 2030 başlıklı bir strateji belgesi oluşturmuştur. Bu belgede göçmenlerin uyum hedefinin boyutlarını a. göçmenlerin temel uyumu, b. mevcut kurumsal sistemlere kalıcı uyum ve c. göç toplumunu şekillendirmek olarak belirlemiştir.

KRV’de Yerel Uyum Politikası, Yerel Uyum Merkezleri, Yerel Uyum Yönetimi, Yerel vaka yönetimi alanında eyalet destek programları, Uyum Ajansları ve Göçmen Derneklerine Destekler gibi ögeler aracılığıyla yürütülmektedir. Yerel uyum merkezlerinin finansmanı eyalet fonları ve belediye bütçeleri ile dış kaynaklardan sağlanmaktadır. Merkezler, kurumlararası kesişim alanı olarak uyum bağlamında kültürlerarası açılım, ağ oluşturma, mevcut durum ve ihtiyaç analizleri ile uyum çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca eğitim yoluyla uyum: dil desteği, eğitim sistemine sonradan katılanların desteklenmesi, veli eğitimleri, okulların kültürlerarası gelişimi konularda da uyum faaliyetlerini desteklemektedir. Kent ve bölgeler düzeyinde 54 yerel uyum merkezi bulunmaktadır. Eyalet düzeyindeki koordinasyon bakanlık vasıtası ile sağlanmaktadır.

Yerel vaka yönetimi alanında eyalet destek programları (durchstarten in ausbildung und arbeit), göçmenlerin uyum süreçlerini koçluk, iş yaşamı içinde kalifikasyon ve dil desteği, temel ilk öğretim diplomasının sonradan edinimine destek, okul, mesleki eğitim ve mesleki hazırlık kursları ve gençlik uyum kursları, yenilikçi tedbirler ve projeler için destek fonu ve katılım yönetimi alanlarında göçmenlerin uyum süreçlerini desteklemektedir.

KRV’de göçmenlerin uyum çalışmaları konusunda faaliyet gösteren bir diğer kurum da uyum ajanslarıdır. Sosyal hizmet kurumlarının idaresinde bulunan uyum toplam 191 ajansında 241 uzman personel görev yapmaktadır. Uyum ajanslarının faaliyet alanları, örn. sivil katılımın desteklenmesi, ayrımcılıkla mücadele, semt düzeyli çalışmalar şeklindedir. Son olarak KRV’de göçmen derneklerinin sivil katılımlarını arttırmak için göçmen derneklerine verilen bütçe ya da proje desteleri de göçmenlerin uyum sürecinde önemli rol oynayan bir diğer çalışma yöntemidir.

Özetle Almanya’da göçmenlerin katılımına yönelik yerel düzeyde gerçekleştirilen çalışmaları aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- **Dil ve Uyum Kursları:** Almanya’da uyum kursları, federal hükümetin desteğiyle yürütülmekte, ancak yerel yönetimler kursları organize etmekte ve kurslara erişimi sağlama konusunda görev üstlenmektedir.
- **İstihdam ve İş Yaşamında Kalifikasyon ve Dil Desteği:** Almanya’da işsizlik oranlarının düşürülmesi amacıyla, göçmenlere yönelik meslek edindirme programları düzenlenmekte ve genç göçmenlerin iş gücü piyasasına kazandırılması için özel teşvikler uygulanmaktadır.
- **Barınma ve Konut Politikaları:** Almanya’da yerel yönetimler, göçmenlerin barınma sorunlarına çözüm getirmek amacıyla sosyal konut projelerine ağırlık vermektedir. Göçmenlere yönelik konut tahsisleri, onların topluma entegrasyonunu kolaylaştırmaktadır.
- **Koçluk:** Göçmenlerin toplumsal entegrasyonları için göçmenlere yönelik koçluk hizmetlerinin verilmesi,
- **Sivil Katılımın Desteklenmesi:** Göçmenlerin sivil topluma ve genel olarak toplumsal katılımlarının sağlanması amacıyla göçmenlere ve göçmen derneklerine yönelik fon ve hizmetler sağlanması,

Almanya’daki bu programlar, göçmenlerin topluma entegrasyonunda yerel yönetimlerin önemini gözler önüne sermektedir. Özetle Almanya’da göçmenlerin uyumu konusunda yerel yönetimlerde ciddi bir kurumsal yapının varlığı göze çarpmaktadır. Bu kurumsal yapı aracılığıyla yerel yönetimler göçmenlerin uyum çalışmalarını daha sağlıklı bir şekilde yürütmektedir.

Öneriler

Türkiye'nin aldığı yoğun göç dalgası, ülkenin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını önemli ölçüde etkilemektedir. Göçmen nüfusun entegrasyonu ve uyumu için sağlıklı bir uyum politikası ve yönetimi gerekmektedir. Bu kapsamda, göçmenlerin topluma kazandırılması sürecinde karşılaşılan zorluklar ve ihtiyaç duyulan politika öncelikleri şu başlıklar altında özetlenebilir:

- **Dil Eğitimi:** Göçmenlerin topluma uyum sağlaması ve günlük yaşamlarını kolaylaştırması ve yerleşik toplumun huzurunu da bozmamak için Türkçe dil eğitimine erişimleri hayati önem taşımaktadır. Dil eğitim programlarının yaygınlaştırılması, iletişimde yaşanacak zorlukları azaltarak sosyal uyumu güçlendirebilir.
- **Sağlık Kontrolleri ve Aşı Politikaları:** Göçmenlerin sağlık kontrollerinden geçirilmesi ve gerekli aşı uygulamalarının yapılması, hem bireylerin sağlığı hem de toplum sağlığı açısından kritik önemdedir. Özellikle kayıtsız göçmenlerin artışı ile birlikte bulaşıcı hastalık riskine karşı kapsamlı bir aşı politikasının geliştirilmesi elzemdir.
- **Kültürel Uyum ve Örf-Adetlerin Öğretilmesi:** Göçmenlerin Türkiye'deki kültürel normlara uyum sağlaması ve toplumla ortak değerler geliştirebilmesi için Türkiye'nin örf ve adetlerinin tanıtılması önem taşır. Bu tür eğitim programları, kültürel çatışmaların önüne geçerek uyum sürecini kolaylaştırabilir.
- **Yerel ve Ulusal Yönetimdeki Uyuşmazlıkların Çözümü:** Göç ve uyum süreçlerinde yerel ve ulusal yönetimlerin uyumlu hareket etmesi, etkili politikalar geliştirilmesi için gereklidir. Göçmenlerin entegrasyonuna yönelik projelerin hem yerel hem de ulusal düzeyde koordinasyon içinde yürütülmesi, politika etkinliğini artıracaktır.

➤ **Kültürel Uyuşmazlıklar ve Mezhep Farklılıkları:** Göçmenlerin geldiği ülkelerden getirdikleri kültürel ve dini değerler, yerel halk ile çatışmalara yol açabilmektedir. Kültürlerarası uyum programlarının geliştirilmesi, kültürel farklılıkların karşılıklı anlayış çerçevesinde yönetilmesine katkı sunabilir.

➤ **İrk, Mezhep ve Kayıtsız Göçmenlerin Yaratabileceği Sorunlar:** Farklı etnik ve mezhepsel gruplardan göçmenler arasında çatışma riskleri artabilmektedir. Aynı zamanda, kayıtsız göçmenlerin varlığı, halk sağlığı açısından bulaşıcı hastalık riskini artırmakta, sosyal sorunlara yol açabilmektedir. Bu sorunların çözümü için etkin kayıt ve kontrol mekanizmalarının geliştirilmesi şarttır.

➤ Gettolaşmayı önlemek için göçmenlerin farklı illere dağılımı yapılmalıdır. Başlangıçta serbest yerleşim olanağı sağlanmamalıdır.

Bu zorluklar ışığında, Türkiye'nin göç politikalarında sağlık, eğitim ve sosyal uyum gibi alanlarda daha kapsamlı bir strateji izlemesi gerekmektedir. Dil eğitimi, sağlık kontrolleri, kültürel uyum çalışmaları gibi adımların ulusal düzeyde planlanması ve yerel yönetimlerle uyum içinde yürütülmesi, göçmenlerin topluma uyum sağlamasına ve sosyal uyumun güçlenmesine katkı sunacaktır.

Kapanış Konuşması: Murat AKTAŞ

Sonuç ve Öneriler:

- Türkiye göç erozyonuna uğramak üzere ve tehlike altındadır. Göç veren ülkeler konumundan göç alan ülkeler durumuna geçen Türkiye’de göç yönetimi önemli bir toplumsal konu teşkil etmektedir. Bu kapsamda 60 yıldan fazladır göç alan ülkeler durumunda olan Avrupa örneklerinden yararlanmak ve onların yaptıkları hataları yapmamak önem arz etmektedir.
- Sığınmacı ve göçmenler içinde kültüre olumsuz örnek olanlar ve olumsuz sonuçlar içinde olanlar ayrıştırılmalıdır.
- Her geçiş döneminde çatışmalar mevcut fakat bunu olumlu yönde yönlendirilmelidir.
- Gerek Suriyeliler gerekse Afganlar açısından bakıldığında travmatik bir geçmişe sahip göçmenlerin uyum süreçleri ileride oluşabilecek toplumsal sorunların önlenmesi açısından iyi bir şekilde yönetilmelidir.
- Göç olgusu tüm toplumsal tabakaları etkileyen önemli bir sorundur. Bu noktada tüm kamu kurumları göç ve göçmenlerle ilgili konularda işbirliği içerisinde çalışmalıdır. Gerek literatür gerekse gelişmiş ülkelerdeki iyi uygulama örnekleri incelendiğinde göçmenlerin kabulü ve göçmenlikle ilgili iş ve işlemlerin merkezi idareye bağlı kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülmekte; göçmenlerin uyum ve entegrasyonlarına dair konular ise yerel yönetimler tarafından yürütülmektedir. Çalıştay’da incelenen Almanya ve Hollanda örneklerinde de benzer şekilde yerel yönetimlerin göçmenlerin entegrasyonlarına dair önemli çalışmaları bulunmaktadır. Türkiye’de ise yerel yönetimlerin göçmenlere dair yasal bir görev ve sorumluluğu bulunmamakta göç ve göçmenlere dair tüm iş ve işlemler İç İşleri Bakanlığı’na bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Son tahlilde Türkiye’de göçmenlerin entegrasyonu konusunda yerel

yönetimlere görev ve sorumluluk verecek yasal zeminin oluşturulması önem arz etmektedir.

➤ Örneklerden hareketle göçmenlerin entegrasyonu için yerel yönetimler dil sorunu, sağlık kontrolleri ve aşı politikaları, kültürel uyum ve örf-adetlerin öğretilmesi, yerel ve ulusal yönetimdeki uyumsuzlukların çözümü, kültürel uyumsuzluklar ve mezhep farklılıkları ve ırk, mezhep ve kayıtsız göçmenlerin yaratabileceği sorunlar konularında etkin çalışmalar yürütmelidir.

4. GENEL SUNUŞ

Bu çalıştay, Türkiye'nin göçmen uyum süreçlerinde karşılaştığı temel zorlukları ele almak ve yerel yönetimlerin rolünü değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Çalıştayın odak noktası, göçmenlerin dil öğrenimi, sağlık kontrolleri, toplumsal uyum ve kültürel entegrasyon gibi alanlardaki ihtiyaçları belirlemek ve çözüm önerileri sunmaktır. Hollanda ve Almanya'nın başarılı göçmen uyum politikalarından çıkarılan derslerle Türkiye'nin uyum politikalarına ışık tutulması hedeflenmiştir. Özellikle sağlık hizmetlerine erişim, dil eğitimi olanakları, örf ve adetlerin aktarımı gibi uyum süreçlerini destekleyecek adımlar üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda, yerel ve ulusal yönetimler arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve kayıtsız göçmenlerin yarattığı halk sağlığı risklerinin önlenmesi gibi konular da çalıştay gündeminde yer almıştır. Kültürel uyumun önemi, farklı ırk ve mezheplerin çatışmadan bir arada yaşayabilmesi için gerekli önlemler üzerinde fikir alışverişi yapılmasıyla vurgulanmıştır. Bu kapsamda, çalıştayda ortaya konan öneriler, yerel yönetimlerin entegrasyon sürecinde daha etkin rol oynamasına katkı sunmayı amaçlamaktadır. Elde edilen sonuçlar, Türkiye'de göçmen uyumunun sürdürülebilir bir yaklaşımla desteklenmesi için önemli bir rehber niteliğindedir. Çalıştay, ilgili kurumlar arasında işbirliğini teşvik ederek, etkili göç politikalarının geliştirilmesine yönelik stratejik bir platform sağlamıştır.